

VESTNIK PROSVETNIH ZVEZ
V LJUBLJANI IN MARIBORU
LETNA NAROČNINA 15 DIN

Govor ob blagoslovu društvene zastave.

(Po Adolfu Kolpingu.)

Poseben dogodek nas je zbral na tem svetem kraju. Božjega blagoslova kličemo na naš društveni prapor. Prvikrat bo zaplapolal danes nad našimi glavami, in družil bo odslej nas vse, ki se čutimo enih, misli in enega srca. Simbol našega skupnega življenja nam bo, simbol nas vseh, ki z delom svojih rok preživljamo sebe in svoje drage. Glasnik dela nam bo, budilec in klicar nas vseh, ki se zavedamo, da je delo za človeka čast in njegova dolžnost.

Naj torej ob tej priliki, ko gledam pred seboj mlade krepke delavne moči, spregovorim par besed o trojnem kapitalu,

ki ga mlad človek nosi v sebi. V čem obstoji ta trojni kapital?

Prvič leži ta kapital v naši moči; v dušni in telesni moči. Bog je podaril vsakemu človeku, rekli bi, gotov fond, da ga varuje, množi in po pameti uporablja. Kdor mora od dela živeti, zanj so telesne kakor tudi dušne moči prvi in najvažnejši pogoj, prvi poglavitni življenjski kapital. Zdravo, krepko telo z mirno, jasno dušo, je za vsakega človeka predpogoj srečnega življenja, za delavca v enem oziru pa brezpogojna življenska potreba. Moč rodi pogum, dušni mir pa energijo; moči in energije pa človek ne

rabi samo v mladosti, ampak enako tudi v poznejših letih. Zato je nujno potrebno, da mlad človek v mladosti ne trati lahkomišljeno svojih moči, bodisi s pretiranim naporom ali z nerednim življenjem, ali s kakimi drugimi mladostnimi zablodami. Enkrat, ko bo morda že prepozno, bo to hudo obžaloval. Z delom se mora telesna in dušna moč krepiti, ne pa slabiti. Počitek in razvedrilo morata dušne in telesne moči zbirati, ne pa jih rušiti. Kdor proti tem življenskim pravilom greši, se bo ta greh nad njim enkrat prav gotovo bridko maščeval. Če mlademu poganjajočemu drevescu odzameš njegov drevesni sok, mu s tem uničiš rast za vedno. Vsakdanja izkušnja nas na to opozarja, ko gledamo krog sebe blede bolesterne obraze mladih ljudi, ki so v svojih najlepših letih starci, ko vidimo mladeniče, ki so pri svojih 18 letih že vsi sihi življenja vsi trudni in nadložni kot da bi imeli bogve koliko življenskih naporov za seboj. Pa ne samo ohranjati, tudi množiti je treba svojo moč s pametno, nepretirano vajo. Moči, ki jih ne urimo, pešajo in se polagoma popolnoma izrabijo.

Prvi kapital je torej človekova dušna in telesna moč, katere mora človek uporabljati za koristno delo, da mu donašajo lepe obresti.

Mladostni kapital človeka leži drugič v sadovih dela samega, namreč v zaslužku. Tudi tega je treba vpoštovati. Pametna varčnost je ena glavnih čednosti ki blagoslavlja družinsko življenje, katere pa si je treba že v mladosti pridobiti. Kdor sadov svojega truda ne upošteva, s tem tudi ne upošteva dela samega. Kdor svojega težko zasluženega plačila ne zna varovati, ampak ga lahkomišljeno zapravlja po zabavah in vesellicah, ta ne ceni prav nič svojega truda in svojega dela. Mladostna moč in zaslužek v mladosti blagoslavljata mlado podjetje. Tudi v tem pogledu nam nudi življenje bogate skušnje in žalostne zglede. Kljub — vsaj v splošnem — primeroma znatnem zaslužku, vidimo le prepogosto toliko bede ravno med delavskimi sloji. Vzrok tiči brezdvomno v tem, ker marsikdo svojega zaslužka ne zna pametno uporabljati. Ta beda ima svoje korenine

v mladostnem, lahkomišljenem življenju, ko se je zaslužek brez usmiljenja in brez vsakega pametnega pomisleka zapravljajal. Posebno velja premnogokrat to za one delavce, ki so že po svoji naravni nadarjenosti prav posebno sposobni za to ali ono delo, tako da svoj zaslužek igraje zaslužijo.

Zaslužek in pametna njegova uporaba je drugi kapital delavca.

In tretji je, končno, čas, zlati čas mladosti! Če je pregovor: čas je zlato, vedno resničen je zlasti resničen za delavca. Kar delavec v mladosti po lastni krivdi zamudi, bodisi na življenskih izkušnjah bodisi na potrebnem znanju pri svojem poklicu in opravi, to je zanj izgubljeno za vselej. Ne, da bi delavec ne smel imeti svojega razvedrila in pametnega veselja, tega pač mislim ni treba posebej poudarjati, vendar kakor mora imeti vsako veselje in razvedrilo svoje meje, tako mislim, da delavec ne sme nobenega trenutka brezplodno izrabiti. Življenje nudi toli koristnega in znanja vrednega, da človek za vsak svoj življenski poklic ne bo nikoli preveč znal. Posedanje in brezplodno govoričenje po gostilnah pa daje njihovim obiskovalcem žalostno izpričevalo njihove ubite in zapravljene mladosti. Kdor se ni naučil v mladosti ceniti vrednost časa, ta ga nikoli ne bo znal dobičkanosno izrabiti. Kdor je v mladosti zapravil kapital, bo moral staviti, hočeš-nočeš, vendarle plačati obresti.

To je trojni kapital mladega človeka, katerega mu je Bog podelil. Kdor se je naučil, da zna ta kapital prav naložiti in ga koristno uporabljati, s tem ni prav nobenega dvoma, da se bo z veseljem spominjal svojih let in da bo blagoslovljen večer njegovega življenja.

In na ta zaklad, ki ga je naš Stvarnik položil v nas same, nas bo opozarjal naš novi prapor. Kadarkoli bo plapolal nad nami, nam bo pel veselo pesem o delu, za katerega je vsak človek ustvarjen. Zatrjeval nam bo, da smo vredni člani velike človeške družine, ker se zavedamo dolžnosti dela. Opozarjal nas bo na oni veliki dan, ko bo naša trudna roka pri resnem delu zastala in nas bo nebeški delodajalec poklical k sebi na rajsko večno plačilo.

Apostolsko delo v ženskih društvih.

Ker ima ženska od Boga drugo nalogo kot moški, zato mora biti žensko društvo nekaj drugega kot društvo moških. Moža že po njegovi naravi zanima tudi pri društvenem delovanju boj za načela, boj v politiki in v javnosti.

Ko bi hoteli povsem urediti delovanje ženskih organizacij po tem, kako deluje društvo moških, bi gotovo ne dosegli trajnih uspehov.

Prava, plemenita žena neprestano misli: Kako naj pomagam? Kaj naj napravim, da odpravim to ali ono zlo? Kako naj negujem to ali ono slabotno bitje?

Najlepše uspehe bo doseglo ono žensko društvo, ki se bo najbolj brigalo za to, kar je temu plemenitemu stremljenju ženske narave najbližje.

Dejanja ljubezni bi naj bila močna zveza, ki veže članice med seboj v nepremagljivo enoto. Prva misel članic ženskega društva bi bila ta kako naj se preobrazujemo po božji ljubezni v prave krščanske žene in dekleta? V takem krogu morajo izginiti vse socialne razlike. Sestre smo si med seboj, kot sestre si moramo pomagati.

Kolikokrat so posamezne članice potrebne pomoči! Kako dobro dene n. pr. v slučaju bolezni bolnici, če opraviš mesto nje majhno delo! Tebe, ki si zdrava, to delo ljubezni malo stane, bolnici je pa zelo odleglo. In kaj vemo za bodočnost? Danes Tebi, jutri meni! Ženska društva v naši domovini si bodo pridobila nevenljivih zaslug, če bodo to delo krščanske ljubezni tako organizirala, da nobena članica ne ostane brez dejanske

pomoči v slučaju bolezni. Denarja dostikrat ne moremo žrtvovati ker ga nimamo; žrtvujemo sebe, košček svoje udobnosti, potem smemo biti prepričane, da smo nekaj dale, kar bo zapisano v knjigi življenja.

Času in kraju primerno bodo imele naše ženske organizacije tudi druge naloge. Saj je krščanstvo religija dejanske ljubezni do vseh. Pomislite, misijonarje spremljajo v vse dele sveta misijonske sestre. Njihova naloga je, da s čini ljubezni do bližnjega pridobivajo pogane za božje kraljestvo. Tudi pri nas rabimo povsod žena in deklet, ki so polne te ponižne dejanske ljubezni do vseh, ki rabijo pomoči, ki so v dvomih, ali ki so zgrešili pravo pot. Naj bi se naučile članice v naših društvih te svete ljubezni, naj bi bila naša društva **delovne skupine** dobrih žen in deklet, ki jih družijo **ljubezen do Boga in do bližnjega**.

Končno se apostolsko delo, ki je za nas vse obvezno. Ne smemo zapirati oči: od vseh strani po svetu navaljujejo sovražniki na krščansko družino, češ, uničimo to prvo najvažnejšo celico krščanske družbe in bodočnost je naša!

Posebno veri in krščanski morali sovražno časopisje tukaj širi pogubo. Žene in dekleta! Naša sveta dolžnost je da se z vsemi silami borimo proti slabemu tisku. Ne pozabimo, da gre za to, kar je nam najdražje — za naše družine!

Naj ne mine noben sestanek ženskega društva, kjer bi se nanovo ne navduševale članice za boj proti slabemu časopisju!

Odbor.

Ali je vaš odbor že osnoval agitacijski odsek za širjenje »Slovenca«, »Domoljuba«, »Bogoljuba« in Mohorjeve družbe? Ako še ne, storite takoj in ne jenajte prej, dokler ne obiščete vsake hiše v župniji. Poslali smo na naslov vašega prosvetnega društva podrobna navodila in pa tiskano predavanje, katero naj ima

vaš predsednik v prvi polovici januarja. V februarju pošljemo vprašalno dopisnico koliko novih naročnikov Slovenca, Domoljuba, Bogoljuba je nabral vaš agitacijski odbor. Prav tako, koliko novih članov ste dobili za Mohorjevo družbo. Zakaj zahteva Prosvetna zveza od svojih društev, da podrobno izpeljejo to agita-

cijo? Zato, ker je to v tem trenutku najvažnejša kulturna naloga. Leon XIII. je naročil katoličanom: »Širite dobre spise, ki zagovarjajo resnico in vzpodbujajo k čednostnemu življenju!« Škof Ketteler pravi: »Kdor nima dandanes smisla za katoliško časopisje, se ne more imenovati dober katoličan!« Odborniki, ki stojite na čelu katoliškega društva ali pojmujete prav sedaj svojo katoliško dolžnost?

Stanovski odseki po naših društvih se že pridno ustanavljajo. Zakaj? Zato, ker je to želja sv. očeta, zato, ker je naš epi-

skopat sklenil, da se obstoječe organizacije spopolnijo v smislu katoliške akcije. Vsako društvo naj ima zato sledeče stanovske odseke: 1. za može, 2. za žene, 3. za fante, 4. za dekleta. Kjer je osnovan Orel ali Orliča, tam se smatrata ta dva činitelja kot odseka za fante in dekleta. Pri nas pa je še 100 društev brez Orla, zato se mora v teh društvih osnovati fantovski odsek; 137 društev je brez Orlic, zato se mora v teh društvih osnovati dekliški odsek. Za te odseke se zahteva mesečni sestanek s stanovsko-vzgojno-poučnim nagovorom. Člani in članice pa naj mesečno pristopajo k sv. obhajilu.

Odbornik za treznost in varčnost.

»Zgodovina protialkoholnega gibanja po vsem svetu, zlasti v Sloveniji.« Ob petindvajsetletnici protialkoholnega gibanja med Slovenci spisal Anton Mrkun. Izdala Protialkoholna zveza »Sveta vojaska« v Ljubljani. — Marljivi pisatelj nam je v letošnjem letu naklonil 3 knjige: »Alkoholno vprašanje«, kjer je sistematično obravnaval alkoholizem in njega posledice, njega vzroke, alkoholna nadomestila, treznostne organizacije in na podlagi obstoječih zakonov, odlokov in odredb podal smernice, kako morajo posamezniki vzajemno z oblastmi tudi z kugo pri nas. Nato je sledila brošurica zakonitim sredstvi zatirati alkoholno »Dinamit in antidinamit«, s katero je hotel zavrniti vse očitke in predsodke o alkoholu. V tretji knjigi je pa podal pregledno zgodovino protialkoholnega gibanja. V I. delu dobimo kratek pregled o pokretu od prvih pričetkov v starem in srednjem veku, razvoju protialkoholnega boja v Ameriki, vseh večjih državah Evrope in ostalih delov sveta. Pozna se da je pisatelj štedil s prostorom, ker bi sicer knjiga postala za naše razmere preobširna in — predraga. Vendar bistvenih točk ni nikjer izpustil, tako, da nam nudi prav jasen vpogled v razvoj tega važnega socialnega vprašanja. Zgodovina Jugoslovanov se naravno obravnava ob-

širneje. — II. del je posvečen zgodovini v naši ožji domovini, v Sloveniji. Iz raznih listov, sejnih zapisnikov, notice in osebnih informacij je zbral vso snov ter nam potek protialkoholnega gibanja pri nas prav nazorno orisal. To mu je bilo tem lažje, ker je pisatelj sam že več let pred vojno aktivno posegal v razvoj treznostnega pokreta. V ozkih prijateljskih stikih s svetnikom J. Kalanom je dobil podroben vpogled v delo, kar je stvarile v korist. V posebnem poglavju obravnav naše alkoholno gospodarstvo ter nam pokaže položaj vinogradnikov, viničarjev, pivovarsko industrijo, proizvajalce žganja in špirta, izdelovalce likerjev itd., gostilničarje, trgovske točilce, točilce pod »vejico«, hotelske in kavarniške uslužbenke. Nato sledi statistika: produkcija vina, sadjevca, piva, žganja itd. Na podlagi raznih s trdom pridobljenih podatkov ugotavlja, da zapije naš bori slovenski narod letno opojnih tekočin v vrednosti ene milijarde in trideset milijonov dinarjev. Koliko pa ta izpita množina povzroča gospodarske, zdravstvene, moralne in verske škode, je neprecenljivo. Črno na belem čitamo, da zapije Slovenija štirikrat več kakor znašajo vsi njeni davki! Žalostna je ta statistika, silno žalostna, a čas je, da pogledamo resnici naravnost v obraz! Knji-

ga je izšla ob obletnici koroškega blebičita ki nas spominja na žalostno usodo naših bratov onostran Karavank. Vse to in tužni glasi iz Goriške nas mora navdajati s strahom, kaj bo z našim teptanim narodom, ko stotisoči ječe še pod tujim jarmom, a mi v svobodni državi propadamo po lastni malomarnosti in brezbrčnosti, propadamo v pijančevanju...! Naj bi postala ta knjiga glasen klicar vsem ob 12. uri, da ne bom nekoč mi oz. naši potomci — steli ob grobu — lastnega naroda! — **Knjiga stane broš. Din 44.— vez. Din 53.— in se dobi v vseh knjigar-nah, kakor tudi pri založnici »Sveti vojski« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.**

Varčnost. Varčnost ljudstva je temelj kulture. Z revščino ljudstva koraka roko v roki nekulturnost. Ako se danes s trdim delom kotaj zasluži za vsakdanji kruh na drugi strani nekateri nesmiselno zapravljajo lahko pridobljeni denar, je jasno, da niti na eni, niti na drugi

strani niso dani pogoji, da bi obstojal zmisel za kulturne potrebe. »Inter arma silent musae.« Ta rek velja prav posebno za težke gospodarske in socialne razmere, ki jih povzroča pomanjkanje kapitala. Zato naj vse prosvetne in občekoristne organizacije enkrat za vselej izločijo iz svojega delokroga veselice, s katerimi se zapravlja narodno premoženje in narodni ugled radi borih par dinarjev, ki naj se z veselico zaslužijo za društvene namene. Ako si taka društva ne znajo drugače pridobiti svojih sredstev za delo kot z nekulturnimi veselici, potem naj rajši likvidirajo.

Z razširjenjem smisla za varčnost branimo tudi naš narodni ugled. Žalostno je, da je razposlala Jugoslovanska zveza treznosti v prvi številki svojih novic za časopise tudi sledečo: »Nobena tajnost ni več, da so Slovenci v Jugoslaviji med največjimi pijanci.«

Odbornik za narodno obrambo.

Delo v decembru in januarju:

1. Pozivaj, prosi vse Mohorjane, da darujejo ob prejemu knjig en dinar Slov. Straži. Nato opozarjamo posebno čč. gg. župnike!

2. Odbornik naj poskrbi, da bo imelo društvo v januarju ali februarju eno predavanje o narodni obrambi.

3. Odbornik naj zbira ali organizira pobiranje prostovoljnega davka. Kjer so ohranjeni nabiralniki, naj se zopet vzpostavijo in zato naj poskrbe odborniki.

4. Vsak član kat. slov. izobr. društva naj daruje vsaj 50 par za Slov. Stražo.

5. Kako bi se mogli razpečati koleki, razglednice in knjige iz Gorice po 20 dinarjev Mladini in po 15 Din. Jad. Almanah, brezplačno?

7. **Naš Čolnič.** Naši bratje na Goriškem živijo v temnih dneh. Med valovjem na-

rodnega zatiranja plove »Naš Čolnič« edino krščansko mladinsko glasilo nasilno ločenih bratov in sester. Sveta dolžnost vseh naših članov in članic je, da se na ta list številno naroče. Ne smelo bi biti niti enega društva in krožka, kamor ne bi plaval »Naš Čolnič«.

List izhaja v Gorici vsak mesec. Vzorno urejen in prinaša med drugim prelepo Pregljevo povest »Zvodnik«. Nekaj originalnega in pristrčnega so »Pomenki«, v katerih nam pisatelj z izredno spretnostjo opisuje veličino Gospodovih dni. V revijo pišejo naši najboljši pisatelji, ki urevajo trpljenje rodu pod jarmom.

List naročite pri Prosvetni zvezi v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5, Akademski dom. Za inozemstvo stane 40 Din. Upoštevajte povsod naš poziv in naročite se na »Naš Čolnič«.

Knjižničar.

V naslednjem prinašamo seznam knjig, ki so izšle tekom letošnjega leta v različnih založbah in ki jih moremo toplo priporočati za naše društvene knjižnice. Nekatere od njih so naravnost neobhodno potrebne in naj si jih društva gotovo nabavijo.

Naročajo se te knjige lahko naravnost v knjigarnah (v Ljubljani: Jugoslovanska knjigarna, Predškofijo in Nova založba na Kongresnem trgu v Mariboru: Cirilova knjigarna na Aleksandrovi cesti, v Celju: Mohorjeva knjigarna, Prešernova 17), še boljše pa pri Prosvetni zvezi v Ljubljani, Miklošičeva 5, ki oskrbi na željo tudi izvrstno, trpežno in poceni vezavo (11 Din od navadne knjige). Založniške vezave so slabe in za knjižnice neporabne. Kupujte torej broširane knjige in jih vežite posebej, dajte naročilo, Prosvetna Vam vse oskrbi. Računa si samo fiktivne stroške.

Seznam knjig, ki so izšle l. 1927.:

Anzengruber, Krivoprisežnik, drama, 18 Din.

P. Mavricij Jeraš, Čuvajmo zaklad svete vere, 8 Din.

Lavtižar, Grof in opat, opereta, 30 Din.
Domače in tuje živali, Sesavci I., Slikanica, 30 Din.

Glonar, Bitzius, Črni pajek, povest, 15 Din.

Hemon, Marija Kožuhova, povest, 30 D.
Samec, Za naše male, pesmice, 8 Din.

Bevk, Kresna noč, povest, 12 Din.
Dostojevski, Tuja žena, povest, 12 Din.

Knjige Družbe sv. Mohorja:

Koledar 1927, 17.50 Din.

Slov. večernice, 80 zv., Detela, Vest in zakon.

Lichtebergov, Ovca, Moj mali Hlaček, Kranjec, Zgodovina Srbov, 30 Din.

Dr. Ehrlich, Katoliška cerkev, 3. zv. 10.50 Din.

Bevk, Hiša v strugi, povest, 10 Din.

Marby, Hanka, Lužičko-srbska povest, 22 Din, vez. 30 Din.

Niederle, Narava in kultura starih Slovencev, 11 Din.

Bevk, Brat Frančišek, Legende, 40 Din.

Lorenzini-Lavrenčič, Storček, povest, 14 Din, vez. 22 Din.

Levičnik, Zgodbe sv. pisma starega zakona, šolska knjiga, 40 Din.

Patrick-H. Shean, Nodlag, roman, nova izdaja knjige: Dolina krvi, 24 Din, vez. 32 Din.

Koštiar, Slovniški in slovarski brus, 7.50 Din.

Cooper-Benkovič, Zadnji Mohikanec, indijanska povest, 12 Din.

Kosi, Iz otroških ust, smešnice, 8.75 D.
Malešič, Kruh, prekmurska povest (iz Mladike), 31 Din, vez. 44 Din.

Kipling, Knjiga o džungli, povesti iz Indije, 20 Din.

Bevk, Botanika, šolska knjiga, 150 Din.
Cankar, Zgodovina likovne umetnosti v zahodni Evropi, I., 80 Din.

Bučar, Zdravje in bolezen v domači hiši, I./II. del.

Feigel, Pasja dlaka, šaljiva povest.

Naši kraji v preteklosti: Primorska.

Glonar, Zepni slovarček tujk, 35 Din.

Golia, Triglavska bajka, igra, 20 Din.
Nikolič, Pravljičica o Gralu, povesti, 20 Din.

Krulje, Marija vzor krščanskega življenja, šmarnice, 22 Din.

Stanič, Marija v senci naših duš, šmarnice, 24 Din.

Vilhar, Srbohrvatsko-slovenski slovar, 60 Din.

Bernik, Evharistične šmarnice 1927, 22 Din.

Robida, Lumpacij vagabund, burka 18 Din.

Mrkun, Dinamit in antidinamit. Protialkoholna knjižnica, 10 Din.

Krištof, Dobičkanosnost mlekarkstva, 3 dinarje.

Posnemanje mleka in izdelovanje presnega masla, 5 Din.

Bohinec Županova jama pri Grosupljem, 10 Din.

Mencinger, Izbrani spisi IV. zv., Abaddon, roman, 40 Din.

Žgur, Pomladančki, pesmi, 16 Din.

Res, Rožice sv. Frančiška, 54 Din, vez. 70 Din.

Moliere, Skopuh, šaloigra, 18 Din.

- Misijonstvo doma in drugod, 10 Din.
 Haggard, Hči cesarja Monlezume, roman 30 Din, vez. 42 Din.
 Ermenc, Knjiga za preračunavanje vrst vseh obsegov, 11 Din.
 Steska, Slovenska umetnost I. Slikarstvo, 44 Din, vez. 55 Din.
 Pregelj, Otroci solnca, povest, 24 Din, vez. 32 Din.
 Vilhar, Slov.-srbohrvatski slovar, 70 Din.
 Lagerlöf-Kmetova, Kristusove legende, 30 Din.
 Tolstoj-Vidmar, Rodbinska sreča, 26 Din, vez. 34 Din.
 Jirasek-Albrecht, Oče, drama, 14 Din.
 Kunaver, Sven Hedín, V Azijskih puščavah, broš. 36 Din.
 Orožen, Zgodovina Celja II. del, 30 Din.
 Kržič, Zvezde in cvetlice. Knjiga o hvalenosti, 25 Din.
 Kuret Dijaški koledar 1927/28, 10 Din.
 Gosar, Kriza moderne demokracije, 5 Din.
 Sagehomme-Sparhakel, Misijonar, roman, 15 Din.
 Keller, Dom, roman 24 Din.
 Paulus, Dušica I.-III. del, roman, 35 Din.
 Melik, Kolonizacija ljubljanskega barja opis, 40 Din.
 Dvoje iger z verskim motivom, 9 Din.
 Misijonski koledar I. 1928., 8 Din.
 Rože sv. Male Terezije, 5 Din.
 Pirjevec, Slovenski možje, življenjepisi. 44 Din.
 Fitamic, Država znanstvena razprava, 140 Din.
 Raimund, Zapravljivec, burka, 18 Din.
 Koledar Kmečke zveze 1928, 10 Din.
 Kozak, Boj za Mount Everest, 36 Din.
 Mrkun, Zgodovina protialkoholnega gibanja, 44 Din.
 Andree, Radio, 60 Din, vez. 76 Din.

Življenje v društvih.

Gorje: Bralno društvo priredi sledeče prosvetne večere:

I. 11. decembra: Apologetični prosvetni večer (s predavanji): 1. Pregarjanje katoličanov v Mehiki (g. župnik Knific). 2. Vpliv slabe knjige (g. šol. uprav. Joško Vider). Pesem: Povsod Boga. — Primerna deklamacija.

II. 6. januarja: Cerkev med Slovani s predavanji: 1. Po polih sv. Cirila in Metoda (g. Jožef Knific). 2. Pokristjanjenje Slovencev (g. kaplan Markež). Pesem sv. Ciril in Metod. — Deklamacija — odlomek iz Krsta pri Savici.

III. 5. februarja: Cerkev od III. do VI. stoletja — predavanje iz cerkvene zgodovine (obe seriji diapozitivov) (g. kaplan Markež).

IV. 4. marca: Naš sv. oče Pij XI. kot obletnica kronanja. Pesem: Papeška himna.

Zdravstveni tečaj, združen s **higiensko razstavo** se je vršil od 13. do 20. novembra v Št. Vidu pri Stični. Na tečaju je bilo več predavanj, skioptičnih in filmskih o zdravstvu.

Socialni tečaj se bo vršil ob nedeljah in praznikih v januarju na Koroški Beli. Začetek ob 10. in traja do 12. ure.

Higienski tečaj se je vršil od 28. novembra do 2. decembra 1927 v Ljudskem domu v Št. Vidu nad Ljubljano v sledečem redu: 28. novembra Pegasti legar, s filmom predaval dr. Tavčar, 29. novembra: Tifus, predaval dr. Ivo Pirc. 30. novembra: Higiena dojenčka, za žene predaval dr. Draguš. 1. decembra: Obrtna higiena, s slikami predaval dr. Pirc. 2. decembra: Zdrav ali pohabljen? Predaval dr. Tavčar.

V **prosvetnih društvih** je bilo od 6. oktobra do 1. decembra 1927 80 predavanj s skioptičnimi slikami, 20 predavanj s filmi ter 27 navadnih predavanj.

Kino aparat si je nabavilo prosvetno društvo v Kranju. Aparat je znamke »Sirius« nemški izdelek in stane 20.000 dinarjev.

Cerknica: Prosvetno društvo si je nabavilo kinoaparat, znamke »Instruktor«, delo monakovske firme. Stane 12.000 dinarjev.

Vič. Kino aparat si je nabavilo tukajšnje prosvetno društvo. Aparat je kupljen v Zagrebu in stane 26.000 Din.

Dramatični tečaj priredi Prosvetna zveza 6. 7. in 8. januarja v Ljudskem domu v Ljubljani. 6. januarja bo pred-

vsem pouk o maskiranju, 7. januarja o režiranju iger, 8. januarja pa o sceneriji. Friglase sprejema Prosvetna zveza do 1. januarja. Društva, pošljite svoje člane in članice na ta tečaj.

Ali ima katero društvo naprodaj železno peč v velikosti 1.50—2 m? Že rabljeno Viktorinsko luč? Obvestila sprejema Prosvetna zveza.

Tamburaški instrumenti za celoten zbor se dobe poceni. Katero društvo želi nabaviti si omenjene, že rabljene instru-

mente, naj se zglati pri Prosvetni zvezi v Ljubljani.

Društva, katera še nimajo od ministrstva prosvete potrjenega dekreta v zadevi 10% takse za igre in društvene koncerte, naj nemudoma to javijo Prosvetni zvezi.

VSEBINA.

Prosvetna razstava	1	S. Gregorčič: Zedinjena Slovenija (pesem)	39
Očetov dan praznik sv. Jožefa	2	Odbor, odborniku za narodno brambo	40
Merhar: Steber družin	2	S. K. ženska zveza	42
Proslava sv. Cirila in Metoda	5	Vojteh Čuš: Narodna vzgoja	47, 49
Skupna romanja v letu 1927.	5	Kres sv. Cirila in Metoda	50
S. Sardenko: Sveti družini (pesem)	6	Na grobu mladega katoliškega delavca (govor)	52
M. Elizabeta: Očetu za god (pesem)	7	Gospodinjski tečaj v Breznici pri Žitronici	53
A. Medved: Umrlemu očetu (pesem)	8	Zena, kraljica v domači hiši	57
Življenje v društvih 8, 26, 43, 55, 64, 73, Ljudska knjižnica	11, 28, 46, 80	Ljudski oder	61
Proslava 1100 letnice Cirilovega rojstva	13	Sl. Savinšek: Srce	65
F. Pirc: Dajte nam vzgojnih iger!	15	Poletno delo Prosvetne zveze	70
Nekaj o skioptikonu	18	Bodoče delo	70
F. B.: Osnutek modernega društvenega odra	19, 41	F. Strah: Beseda režiserjem	72
Skioptikon v službi odra. Svetogorski godec	22, 53, 60	Razstava Prosvetne zveze	79
Radio v službi Prosvetne zveze	24	Miklavžev večer	81
Občni zbor Svete vojske	24	Naše prosvetno delo	83
Statistični pregled delovanja Prosvetne zveze v Mariboru	26	Odbor in njegova naloga	86
Seznam predavanj s skioptičnimi slikami	29	Skioptikon in kino	88
Za kartoskope so na razpolago sledeča predavanja v razglednicah	31	Govor ob blagoslovu društvene zastave	89
Dr. Val. Rožič: Slovenci v boju za svojo svobodo	33	Apostolsko delo v ženskih društvih	91
		Odbor: časnikarski odsek	93
		Življenje v društvih	94
		Knjižničar	95

Vsebina: Govor ob blagoslovu društvene zastave. — Apostolsko delo v ženskih društvih. — Odbor. — Odbornik za narodno obrambo. — Odbornik za treznost in varčnost. — Knjižničar. — Življenje v društvih. — Vsebina.

Uprava: Pisarna Prosvetne zveze, Ljubljana, Miklošičeva c. 7. — Odgovorni urednik in izdajatelj Vinko Zor, Sv. Petra c. 80. — Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.

